

05

Les Saladines de Magaluf

(*Limonium boirae*, *L. carvalhoi*, *L. ejulabilis*,
L. inexpectans i *L. magallufianum*)

PLA DE RECUPERACIÓ D'ESPECIES VEGETALS AMENAÇADES

Les Saladines de Magaluf

(*Limonium boirae*, *L. carvalhoi*, *L. ejulabilis*,
L. inexpectans i *L. magallufianum*)

TREBALLAM PER RECUPERAR LES PLANTES AMENAÇADES

Descripció

Les saladines (gènere *Limonium*) són uns vegetals que creixen a llocs salats, sigui a vorera de mar, sigui a salobrars o zones que periòdicament s'embassen amb aigua salada. Algunes són herbàcies i altres tenen petites tiges llenyoses. El gènere es pot identificar per les fulles, situades a la base de la planta i en forma d'espàtula, i pels ramells de flors, que tenen una estructura geomètrica característica. Les espècies, però, són molt males de diferenciar, i normalment és una tasca que requereix coneixements molt especialitzats i fins i tot l'ús de lupa binocular.

Al prat de Magaluf (Calvià) s'hi troben nou espècies, cinc de les quals són endèmiques i exclusives d'aquest indret i estan catalogades totes elles en **Perill d'Extinció** (*Limonium boirae*, *L. carvalhoi*, *L. ejulabilis*, *L. inexpectans* i *L. magallufianum*). Les Balears són un dels centres d'evolució d'aquest gènere, amb una riquesa de saladines endèmiques de les més grans del món. Hi ha saladines endèmiques quasi a cada zona humida i a molts de trams de costa, però la riquesa de Magaluf és la més gran. Algunes espècies poden tenir un origen molt recent, per canvis cromosòmics en la reproducció i processos genètics que no són encara ben coneguts.

Mans a la feina: Evolució i Gestió de l'espècie

Com són i on són

L'espècie més gran i més abundant és *Limonium magallufianum*, amb exemplars de fins a 60 cm d'altura. El *Limonium carvalhoi* i el *Limonium inexpectans* són saladines amb poblacions molt petites que pateixen un risc extrem d'extinció. Solen créixer en grups densos, formant una catifa als redols lliures de la vegetació de jonqueres i salicòrnies que cobreix les restes del Prat.

Fins mitjans del segle XX, aquesta zona humida tenia una extensió d'unes 80 ha, amb un nucli salobró periodicament inundat, envoltat per camps de conreu i limitat a la zona litoral per una barra dunar. Les saladines probablement ocupaven la part de darrera de la barra litoral i la part interior dels aiguamolls, evitant les zones inundades. A partir dels anys 60, se va començar a transformar el prat de Magaluf, primer amb la construcció d'unes salines, que més tard foren rebliades i, en part, afectades pel procés d'urbanització que posteriorment va ocupar tota la zona dunar. Avui només queden petits redols amb vegetació original on les saladines sobreviuen, mentre que algunes ocupen zones degradades amb enderrocs i abocaments. El 90% dels individus de les saladines endèmiques es concentra en una superfície d'unes 9 ha.

El principal factor limitant per a la supervivència d'aquesta comunitat de saladines és la **degradació i la manca d'hàbitat**. Magaluf ha passat de ser una valuosa zona humida a ser un suburbi envoltat per urbanitzacions turístiques, amb abocaments i circulació descontrolada. De fet, tot el territori on viuen les saladines està qualificat com a sòl urbà. L'any 2007, el Conseller de Medi Ambient va aprovar el **Pla de Recuperació** d'aquestes saladines, amb l'objectiu de millorar la situació de conservació de les cinc espècies de *Limonium* i garantir la protecció a llarg termini d'una superfície d'hàbitat en bon estat que pugui incloure

poblacions de cada espècie que siguin viables i estiguin fora de perill amb diferents actuacions:

- La més important és garantir la conservació, com a zona verda i microreserva botànica, de l'àrea on es concentren els efectius més importants, que serà consagrada a la conservació dels *Limonium* endèmics i de la resta de la flora típica d'aquesta antiga maresma.

- Es fa un seguiment detallat **sobre la demografia i la biologia de la conservació** de les saladines així com un estudi molecular de totes elles per discernir de la seva situació sistemàtica en relació a altres espècies properes.

- Recol·lecció de llavors i producció de planta en jardins botànics, per a futures actuacions de reforçament de les poblacions originals.

Aquestes actuacions, i altres de complementàries, es desenvoluparan en col·laboració amb l'Ajuntament de Calvià i amb l'empresa propietària dels terrenys. La planificació urbanística de la zona està en curs de revisió per garantir la conservació a llarg termini d'aquestes espècies i dels processos genètics i ecològics als quals deuen la seva existència.

Magaluf, conegut internacionalment en el món turístic, també és un punt calent d'endemisme vegetal i hem arribat a temps a conservar-ne un testimoni. Podem aprendre molt sobre l'evolució i la biologia d'aquestes plantes singulars.

PLA DE
RECUPERACIÓ
D'ESPECIES
VEGETALS
AMENÇADES

Protegir i conservar la nostra natura és UN ESFORÇ DE TOTS

La protecció de la natura requereix aplicar mesures especials sobre els animals i les plantes que estan en major perill.

A aquesta tasca, promoguda per la Conselleria de Medi Ambient, s'hi han d'implicar altres

administracions, empreses i particulars, per aconseguir la conservació i recuperació de tot el patrimoni natural propi de les Illes Balears.

Govern
de les Illes Balears

Conselleria de Medi Ambient

www.illesbalears.cat

AJUNTAMENT DE CALVIÀ
MALLORCA